

Sygn. akt VII Ua 28/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 września 2022 roku

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Agnieszka Stachurska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 2 września 2022 roku w Warszawie

sprawy I. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy

w związku z odwołaniem I. P. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 18 grudnia 2018 roku, znak: (...)

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 22 lutego 2021 roku, sygn. VI U 56/19

oddała apelację.

sędzia Agnieszka Stachurska

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 22 lutego 2021r., wydanym po rozpoznaniu sprawy z odwołania I. P. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 18 grudnia 2018r., znak: (...), zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał I. P. prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy, jakiemu uległa w dniu 31 października 2018r., w wysokości odpowiadającej 2% stałego uszczerbku na zdrowiu.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że odwołująca się świadczyła pracę w przedsiębiorstwie (...) spółka z o.o. w W. od 1 października 2012r. na podstawie umowy o pracę, na stanowisku kucharza. Odbyła szkolenia z zakresu BHP, w tym szkolenie wstępne Bil, jak i szkolenia okresowe dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych. Pracodawca dokonał oceny ryzyka zawodowego dla stanowiska „kucharz”, w której uwzględnił zagrożenie związane z obsługą kralalnicy, polegające na możliwym skaleczeniu. Opracowana została również instrukcja bhp na stanowisku obsługi kralalnicy, z którą odwołująca się została zapoznana.

W dniu 31 października 2018r. I. P. rozpoczęła pracę o godzinie 12:00. Około godziny 16:15 obsługiwała kralalnicę, na której plasterkowała bakłażana. W trakcie dociskania siłą końcówki produktu za pomocą metalowego dociskacza ześlizgnęła jej się ręka i przypadkowo dotknęła ruchomego ostrza noża, na skutek czego doznała urazu w postaci skaleczenia kciuka prawej ręki. Nastąpiło to w momencie obcinania dwóch ostatnich plasterków bakłażana. Razem z jednym z plastrów odwołująca się odcięła sobie kawałek skóry. Ręka jej się wysunęła poza granicę docisku. Kralalnica

była sprawna i prawidłowo zamontowana. Odwołująca się korzystała z niej zgodnie z wytycznymi, używając docisku. Pierwszej pomocy udzielił jej przełożony K. G. oraz drugi kucharz M. M..

Bezpośrednio po doznaniu urazu odwołująca się taksówką pojechała do chirurga w Centrum Medycznym (...). Lekarz na kłębie kciuka stwierdził rany płatowe z ubytkiem skóry niepełnej grubości o wymiarach około 1.5 x 1.5 cm oraz drugą ranę o wymiarach 4x4 mm. Rany nie wymagały szycia lub przeszczepu skóry. Założono opatrunek z użyciem spongostanu w celu powstrzymania krwawienia.

W protokole ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy nr (...), sporządzonego przez (...) Hotel Spółka z o.o. z siedzibą w W., zdarzenie zostało uznane za wypadek przy pracy. Zespół powypadkowy stwierdził, że przyczynami zdarzenia były „przypadkowy kontakt palca z pracującym nożem krawalnicy oraz nieuwaga poszkodowanej”. Zespół powypadkowy nie stwierdził naruszenia przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia spowodowanego przez poszkodowaną umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa, jak również nieprzestrzegania przez pracodawcę przepisów prawa pracy, w tym przepisów i zasad bhp lub innych przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia.

W dniu 8 grudnia 2018r. I. P. wystąpiła z wnioskiem o jednorazowe odszkodowanie. Decyzją z dnia 18 grudnia 2018r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. odmówił przyznania prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z dnia 31 października 2018r.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy, aktach osobowych odwołującej się, aktach rentowych, a także w oparciu o opinie biegłych: z zakresu BHP, chirurga naczyniowego, ortopedy oraz na podstawie zeznań świadków K. G., M. S. i odwołującej się. Autentyczności i treści dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy żadna ze stron nie kwestionowała, dlatego Sąd Rejonowy ocenił je jako pełnowartościowy materiał dowodowy.

Sąd I instancji dał wiarę zeznaniom świadków, bowiem są logiczne, spójne i wzajemnie zbieżne. Świadek K. G. pracował jako zastępca szefa kuchni w hotelu, był przełożonym odwołującej się i pracowali razem na kuchni w dniu 31 października 2018r. Zeznał na temat stanu maszyny w dniu zdarzenia, zasad korzystania z krawalnicy, a także potwierdził odbyte przez odwołującą się szkolenie stanowiskowe. Świadek M. S. był członkiem zespołu powypadkowego. Zeznał na temat prawidłowego używania sprzętu przez odwołującą się w dniu zdarzenia. Potwierdził, że miała w ręku docisk i go używała. Potwierdził również ustalenia zespołu, który stwierdził, że był to wypadek przy pracy oraz że odwołująca się nie dopuściła się rażącego niedbalstwa.

Dokonując rozważań prawnych, Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2019r. poz. 1205 - dalej jako ustawa wypadkowa) za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą: 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych; 2) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia; 3) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

W rozpatrywanej sprawie poza sporem pozostawała kwestia zakwalifikowania zdarzenia z dnia 31 października 2018r. jako wypadku przy pracy. Ustalenia wymagało, czy I. P. dopuściła się naruszenia przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowanego przez nią umyślnie lub na skutek rażącego niedbalstwa, a także co stanowiło wyłączną przyczynę wypadku z dnia 31 października 2018r.

Sąd I instancji wskazał, że zgodnie z art 21 ust. 1 ustawy wypadkowej świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego nie przysługują ubezpieczonemu, gdy wyłączną przyczyną wypadku było udowodnione naruszenie przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia spowodowane przez niego umyślnie lub w skutek rażącego niedbalstwa.

Analizując przebieg zdarzenia i okoliczności wypadku odwołującej się pod kątem naruszenia zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, Sąd I instancji przeprowadził dowód z zeznań świadków i samej odwołującej się, jak również z protokołu powypadkowego i pozostałych dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy. Zeznania świadków korespondowały z zeznaniami odwołującej się, a wynikało z nich w sposób niebudzący wątpliwości, że odwołująca się w sposób prawidłowy obsługiwała krajalnicę. Urządzenie było sprawne, wszystkie części zostały poprawnie zamontowane i używane. Odwołująca się do krojenia bakłażana używała metalowego docisku, który stanowił cały czas element urządzenia. Rażące niedbalstwo zachodziłoby wówczas, gdyby I. P. odłożyła docisk i dociskała warzywo ręką, a taka sytuacja nie miała miejsca. Ręka ześlizgnęła jej się z docisku i dostała pod ostrze noża. Nadto, jak wynika z akt osobowych odwołującej się, odbyła szkolenia z zakresu BHP. W chwili wypadku posiadała szkolenie wstępne Bil, jak i szkolenia okresowe dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych z dnia 24 czerwca 2016r. Pracodawca dokonał oceny ryzyka zawodowego dla stanowiska „kucharz”, w której uwzględnił zagrożenie związane z obsługą krajalnicy, polegające na możliwym skaleczeniu. Pracodawca opracował instrukcję bhp na stanowisku obsługi krajalnicy, z którą odwołująca się została zapoznana. Jak wynika z zeznań przełożonego, odbyła również szkolenie stanowiskowe.

Sąd Rejonowy w toku postępowania, postanowieniem z dnia 18 maja 2016r. dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu bhp celem ustalenia, czy postępowanie odwołującej się w czasie wypadku, jakiemu uległa w dniu 31 października 2018r. naruszało przepisy dotyczące ochrony życia, a jeżeli tak, to jakie. Biegły dokonał analizy dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy, a także wyjaśnień odwołującej się i jej zeznań złożonych na rozprawie w kontekście przebiegu zdarzenia i wskazał, że organ rentowy analizując zapisy protokołu powypadkowego, sporządzonego przez pracodawcę, niewłaściwie ustalił przebieg zdarzenia, co wynika z użytych w protokole niejednoznacznych sformułowań. Wyjaśnił, że w nomenklaturze hotelarskiej „zdejbowanie” oznacza „ściananie ostatnich plastrów końcówki produktu”, a nie usuwanie tej końcówki. Według biegłego błędna interpretacja znaczenia tych słów mogła doprowadzić organ rentowy do mylnych wniosków. Biegły wskazał, że na podstawie zebranego materiału nie można zarzucić odwołującej się naruszenia przepisów bhp wskutek zaniedbania obowiązków służbowych. Nie można mówić o winie wyłącznej, która pozbawiałaby ją świadczeń odszkodowawczych. Przyczyną zdarzenia był przypadkowy kontakt palca z pracującym nożem krajalnicy oraz nieuwaga poszkodowanej. Biegły wskazał, że nie można stwierdzić, by zachowanie odwołującej się było nieprawidłowe i/albo naruszało przepisy dotyczące ochrony życia i zdrowia.

Celem ustalenia ewentualnego uszczerbku na zdrowiu odwołującej się, doznanego na skutek wypadku przy pracy z dnia 31 października 2018r., postanowieniem z dnia 22 listopada 2019r. Sąd Rejonowy dopuścił dowód z opinii biegłego chirurga ortopedy celem ustalenia, czy wskutek urazu, jakiego doznała odwołująca się w trakcie zdarzenia z dnia 31 października 2019r. doszło do stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, a jeżeli tak, to w jakiej procentowej wysokości.

W opinii z dnia 20 stycznia 2020r. biegły ortopeda wskazał, że nie znalazł powodów do ustalenia stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu wg rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r. Blizna pourazowa kłębu kciuka prawej ręki jest niewielka, nie oszpeca wyglądu prawej ręki, nie powoduje niesprawności kciuka. Odwołująca się wniosła zastrzeżenia do opinii. Podniosła że biegły nie zbadał jej dokładnie, nie uwzględnił, że blizna nadal jest twarda, nie zmienia swojej wielkości, a także że w miejscu tym nie ma czucia.

Postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2020r. Sąd Rejonowy dopuścił dowód z opinii biegłego chirurga naczyniowego na takie okoliczności jak w przypadku dowodu z opinii biegłego sądownego ortopedy.

W opinii z dnia 16 lipca 2020r. biegły chirurg naczyniowy ustalił 2% stałego uszczerbku na zdrowiu zgodnie z pkt 136a rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r. - szpecąca blizna prawego kłębu kciuka po przebytej płatowej ranie ciętej. Organ rentowy wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego chirurga. Postanowieniem z dnia 10 września 2020r. wniosek ten został oddalony

Sąd I instancji wskazał, że oparł się na treści opinii biegłych z zakresu BHP i chirurgii, bowiem nie budziły wątpliwości z punktu widzenia metodologii, poprawności, rzetelności i prawidłowości rozumowania. Zdaniem Sądu Rejonowego,

brak było jakichkolwiek podstaw do kwestionowania zasadności przedmiotowych opinii. Biegli w pełni odnieśli się do całokształtu dokumentacji zgromadzonej w sprawie.

Mając na uwadze powyższe Sąd Rejonowy zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującej się prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy, jakiemu uległa w dniu 31 października 2018r., w wysokości odpowiadającej 2% stałego uszczerbku na zdrowiu (wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ z dnia 22 lutego 2021 roku wraz z uzasadnieniem, k. 138 i 142 – 144).

Apelację od powyższego wyroku złożył Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., zaskarżając go w całości i wnosząc o jego zmianę poprzez oddalenie odwołania, a także o zasądzenie na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego za II instancję według norm przepisanych. Ponadto organ rentowy wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego chirurga z wyłączeniem dotychczas powołanego, a Sądowi Rejonowemu zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów i oparcie rozstrzygnięcia w zakresie wysokości stałego uszczerbku na zdrowiu na opinii biegłego chirurga naczyniowego z 16 lipca 2020r. w sytuacji, kiedy w aktach sprawy znajduje się odmienna opinia biegłego ortopedy - traumatologa z 20 stycznia 2020r. Sąd Rejonowy nie wyjaśnił w uzasadnieniu, dlaczego oparł swoje rozstrzygnięcie w zakresie zaistnienia u I. P. stałego uszczerbku na zdrowiu i wysokości tego uszczerbku na opinii z 16 lipca 2020r. mimo, że organ rentowy zgłaszał zastrzeżenia wobec tej opinii;
2. naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj. 205¹² § 2 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku dowodowego organu rentowego o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego sądowego z zakresu chirurgii;
3. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 12 ust. 1 ustawy wypadkowej poprzez przyznanie I. P. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy, jakiemu uległa w dniu 31 października 2018r. w wysokości opowiadającej 2% stałego uszczerbku na zdrowiu w sytuacji, kiedy z opinii biegłego ortopedy - traumatologa z 20 stycznia 2020r. wynika, że u badanej nie stwierdzono powodów do przyznania stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Uzasadniając apelację, pełnomocnik organu rentowego wskazał, że biegły ortopeda w opinii z 20 stycznia 2021r. nie stwierdził powodów do ustalenia u I. P. stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Blizna pourazowa kłębu kciuka prawej ręki jest niewielka (1 cm x 1 cm x 0,5 cm), nie oszpeca wyglądu prawej ręki i nie powoduje niesprawności kciuka. Z kolei w opinii z 16 lipca 2020r. biegły chirurg naczyniowy wskazał, że blizna ubezpieczonej ma charakter szpecący (brzezi są pozaciągane) i uznał, że blizna ta powoduje stały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 2% i odpowiada pkt 136a tabeli urazowej. Zastrzeżenia do opinii biegłego chirurga złożył organ rentowy. Główny Lekarz Orzecznik (...) Oddziału ZUS w W. wskazał rozbieżności w opisie urazu (blizny) dokonane w obu opiniach biegłych, powołanych w sprawie. Jak wynika z opinii chirurgicznej, pół roku po pierwszym badaniu blizna zwiększyła swoje rozmiary oraz pojawiły się pozaciągane brzezi w bliźnie.

Zdaniem organu rentowego w sytuacji wydania w sprawie dwóch sprzecznych ze sobą opinii biegłych, oparcie rozstrzygnięcia na jednej z nich - tym samym przyznanie przewagi jednej opinii nad drugą - powinno być oparte na gruntownej i wnikliwej analizie każdej opinii z odniesieniem wniosków biegłego do pozostałego materiału dowodowego. Takiej analizy materiału dowodowego zabrakło w uzasadnieniu wyroku Sądu Rejonowego. Ponadto, biegły chirurg w opinii z 16 lipca 2020r. ustalił uszczerbek z pozycji 136a tabeli uszczerbkowej. Wskazana pozycja dotyczy wszelkich innych uszkodzeń w obrębie kciuka (blizny, uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienia, zmiany troficzne, czuciowe itp.) powodujących ograniczenie funkcji, natomiast w spornej opinii biegły chirurg naczyniowy ocenił, że ROM (zakres ruchu „range of motion”) kciuka i ruchy precyzyjne są w normie, czyli że nie doszło do ograniczenia funkcji kciuka. W związku z powyższym, w ocenie organu rentowego, nadal zasadny jest wniosek o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego chirurga celem stwierdzenia,

czy odwołująca się doznała urazu wskutek zdarzenia, które miało miejsce w dniu 31 października 2018r., a w przypadku odpowiedzi pozytywnej celem ustalenia, czy doznała stałego, czy długotrwałego uszczerbku na zdrowiu i w jakiej procentowej wysokości (apelacja organu rentowego z dnia 9 kwietnia 2021r., k. 151-152).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. okazała się częściowo zasadna, jednak mimo uwzględnienia zarzutów w niej zawartych, podlegała oddaleniu.

Wstępnie przypomnieć należy, że sąd drugiej instancji, jako sąd nie tylko odwoławczy, lecz także merytoryczny, nie może poprzestać na zbadaniu zarzutów apelacyjnych. Powinien poczynić własne ustalenia i samodzielnie ocenić je z punktu widzenia prawa materialnego. Powyższe wynika z tego, że postępowanie apelacyjne jest przedłużeniem postępowania przeprowadzonego przez sąd pierwszej instancji. Z tego względu sąd drugiej instancji ma nie tylko prawo, lecz i obowiązek rozważenia na nowo całokształtu okoliczności istniejących w chwili zamknięcia rozprawy apelacyjnej oraz własnej ich swobodnej i samodzielnej oceny (art. 233 § 1 k.p.c. i art. 316 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c.). Każdorazowo efektem tej merytorycznej oceny powinno być dokonanie ustaleń faktycznych i na ich kanwie wydanie wyroku. Oznacza to, że sąd drugiej instancji nie wyrokuje na gruncie ustaleń faktycznych dokonanych przez sąd pierwszej instancji. Oczywiście dopuszcza się możliwość przyjęcia przez sąd drugiej instancji bez jakiegokolwiek modyfikacji ustaleń faktycznych zawartych w zaskarżonym wyroku jako podstawy rozstrzygnięcia (tak np. w wyroku SN z 19 maja 1998r., II CKN 770/97, LEX nr 82299; zob. też wyrok SN z 8 października 1998r., II CKN 923/97, OSNC 1999/3, poz. 60). Zarazem jednak orzecznictwo wyraźnie akcentuje, że ustalenia sądu pierwszej instancji nie są dla sądu drugiej instancji wiążące, stąd też obowiązek dokonywania własnych ustaleń istnieje niezależnie od tego, czy wnoszący apelację podniósł zarzut dokonania wadliwych ustaleń faktycznych lub ich braku (zob. uzasadnienie uchwały składu 7 sędziów SN mającej moc zasady prawnej z 23 marca 1999r., III CZP 59/98, OSNC 1999/7-8, poz. 124). Opierając się na materiale zebranym w postępowaniu w pierwszej instancji, sąd drugiej instancji może przykładowo poczynić nowe ustalenia jedynie w wyniku odmiennej oceny wiarygodności zeznań świadków lub stron. Sąd ten może też na podstawie zawartego w aktach sprawy materiału procesowego (protokołów zeznań, dokumentów) jedynie uzupełnić ustalenia faktyczne sądu pierwszej instancji.

W przedmiotowej sprawie ustalenia Sądu I instancji, odnoszące się do przebiegu i skutków zdarzenia z dnia 31 października 2018r., uznanego za wypadek przy pracy, nie były kwestionowane przez strony i jako takie, nie budząc wątpliwości również Sądu Okręgowego, nie wymagały korekty. Uzupełnienia, a w konsekwencji również zmiany wymagały natomiast ustalenia Sądu Rejonowego odnoszące się do uszczerbku na zdrowiu, jaki wystąpił u odwołującej się w następstwie wskazanego zdarzenia. W tym zakresie organ rentowy sformułował w apelacji zarzuty, które Sąd II instancji podzielił, oceniając że Sąd Rejonowy naruszył przepisy prawa procesowego wskazane w środku zaskarżenia, a dodatkowo art. 235⁽²⁾ § 1 i § 2 k.p.c. Taka ocena wynika z tego, że Sąd ten nieprawidłowo oddalił zgłoszony przez organ rentowy dowód z opinii innego biegłego sądowego z zakresu chirurgii. W obecnym kształcie Kodeks postępowania cywilnego po nowelizacji z 2019r. (ustawa z 4 lipca 2019r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. z 2019r., poz. 1469) przewiduje, że zgodnie z art. 235⁽²⁾ § 1 k.p.c. Sąd może pominąć dowód w sytuacjach, które ten przepis wskazuje.

W związku z powyższym Sąd Rejonowy – jeśli stwierdził brak podstaw do uwzględnienia wniosku ZUS o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego chirurga – to powinien był pominąć wniosek wraz z podaniem podstawy prawnej tego pominięcia (art. 235² § 2 k.p.c.), czego w postanowieniu z dnia 10 września 2020r. zabrakło. Poza tym, a może przede wszystkim, decyzja Sądu Rejonowego o oddaleniu ww. wniosku, jest wadliwa z uwagi na brak podstaw do tego, by wniosek Zakładu oddalić, czy też w przypadku prawidłowego zastosowania przepisów, pominąć. W toku postępowania przed Sądem I instancji, organ rentowy złożył pismo procesowe z dnia 2 września 2020r. (k. 122), do którego dołączył opinię lekarską z dnia 31 sierpnia 2020r. sporządzoną przez Głównego Lekarza Orzecznika ZUS (k. 123). W opinii tej Główny Lekarz Orzecznik ZUS wskazał na rozbieżności w ocenie stanu zdrowia, jakiej dokonali biegły ortopeda – traumatolog i biegły chirurg oraz organ orzecznicy Zakładu. Sąd I instancji w

ogóle do tego stanowiska się nie odniósł, ani nie podjął żadnych działań, aby ustalić, czy stanowisko Głównego Lekarza Orzecznika ZUS oraz zastrzeżenia zgłoszone wobec opinii biegłego chirurga są słuszne. Do tych zastrzeżeń pełnomocnik Zakładu odwołał się w apelacji, a Sąd Okręgowy ocenił, iż są one zasadne przede wszystkim z uwagi na okoliczność, że zachodzi uzasadniona wątpliwość wynikająca z rozbieżności między oceną dokonaną przez biegłego sądowego ortopeda i biegłego sądowego chirurga w zakresie ustalonego uszczerbku na zdrowiu i to nie tylko w aspekcie jego procentowej wysokości, ale także uwzględnionego w opinii chirurgicznej punktu tabeli, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (tekst jedn. Dz. U. 2020r., poz. 233), który stał się podstawą oceny. Wskazane kwestie są istotne o tyle, że zarówno biegły sądowy ortopeda – traumatolog, jak i biegły chirurg oceniali ten sam uraz i co najważniejsze, oceny tego urazu dokonali w odniesieniu do tego samego narządu, jednakże biegły sądowy ortopeda – traumatolog nie stwierdził uszczerbku na zdrowiu u odwołującej się, zaś biegły chirurg ustalił uszczerbek na zdrowiu wynoszący 2%. Zarzut organu rentowego dotyczył także zakwalifikowania ustalonego uszczerbku na zdrowiu zgodnie z punktem 136a tabeli, w którym jest mowa o wszelkich innych uszkodzeniach w obrębie kciuka (blizny, uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienia, zmiany troficzne, czuciowe itp.), powodujących ograniczenie funkcji, podczas gdy w opinii biegły chirurg naczyniowy ocenił, że funkcje kciuka są w normie, nie uzasadniając, dlaczego odwołał się do ww. punktu tabeli oceny procentowej stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Wskazane wątpliwości powinny zostać wyjaśnione poprzez dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego tej samej specjalności. Jednak Sąd I instancji nie uczynił tego, naruszając przepisy wskazane w apelacji. Uzupełnienia materiału dowodowego we wskazanym zakresie dokonał zatem Sąd Okręgowy, dopuszczając dowód z opinii biegłego z dziedziny chirurgii, z wyłączeniem biegłego chirurga J. P., który wydał opinię zakwestionowaną przez ZUS.

W opinii z dnia 2 czerwca 2022r. biegły sądowy chirurg B. A. rozpoznał u odwołującej stan po dwóch ranach płatowych kłębu kciuka prawego oraz bliznowce w miejscu ubytku skóry z przeculicą przy dotyku ciepłym przedmiotem. Wskazał, że odwołująca doznała ran płatowych kłębu kciuka prawego z ubytkiem skóry pełnej grubości. Wskutek gojenia przez ziarninowanie powstały dwie wyniosłe blizny o charakterze bliznowca wyraźnie odbiegające barwą i strukturą od pozostałej skóry dłoni. Stanowią one istotny defekt kosmetyczny dla młodej kobiety. Istotnym czynnikiem jest również zaburzenie czucia polegające na przeculicy skóry na ciepło, co w pracy kucharza ma niebagatelne znaczenie. Powyższe czynniki spełniają opisane w punkcie 136 tabeli uszkodzenia w obrębie kciuka (blizny, uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienia, zmiany troficzne, czuciowe itp.). W związku z powyższym, według biegłego, uzasadnione było ustalenie 2% trwałego uszczerbku na zdrowiu, spowodowanego skutkami wypadku przy pracy, któremu odwołująca uległa w dniu 31 października 2018r., zgodnie z punktem 136a tabeli, będącej załącznikiem do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r. (opinia biegłego sądowego chirurga B. A. z dnia 2 czerwca 2022r., k. 205-208).

Do powyższej opinii żadna ze stron nie zgłosiła zastrzeżeń. W piśmie procesowym z dnia 4 lipca 2022r. organ rentowy wskazał, że nie wnosi uwag do ww. opinii biegłego sądowego (pismo procesowe organu rentowego z 4 lipca 2022r., k. 223-224 a.s.). Natomiast I. P. nie przedstawiła swego stanowiska na piśmie. W związku z powyższym Sąd Okręgowy oparł ustalenia odnośnie wysokości procentowego uszczerbku na zdrowiu, jaki wystąpił u odwołującej w związku z wypadkiem przy pracy, na opiniach biegłych sądowych z zakresu chirurgii, przeprowadzonych w postępowaniu zarówno pierwszo jak i drugo instancyjnym. Obaj biegli powołali się na punkt 136a tabeli dołączonej do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002r., zgodnie z którym uszkodzenia w obrębie kciuka (blizny, uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienia, zmiany troficzne, czuciowe itp.) są kwalifikowane do 10% uszczerbku na zdrowiu i zgodnie ustalili uszczerbek na 2%. Ponadto Sąd miał na uwadze, że wnioski wynikające z opinii biegłego sądowego B. A., w przeciwieństwie do opinii J. P., zostały zaaprobowane przez odwołującego i organ rentowy, bowiem żadna ze stron nie złożyła wobec nich zastrzeżeń. Dodatkowo zaakcentowania wymaga, że biegły B. A. badał I. P. i dysponował pełną dokumentacją, zatem jego opinia, która jest zbieżna z opinią J. P., ostatecznie przesądziła o wysokości procentowego uszczerbku na zdrowiu szczególnie, że jest jasna i prezentuje szerokie uzasadnienie końcowego wniosku zawartego w opinii. Z uzasadnienia tego wyniku, dlaczego biegły zastosował

ww. punkt tabeli oraz jakiego rodzaju skutki wypadku wciąż utrzymują się u odwołującej się, decydując o konieczności stwierdzenia uszczerbku w wysokości 2%.

Dokonując w dalszej kolejności analizy przepisów prawa materialnego Sąd miał na względzie, że zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2019r., poz. 1205) jednorazowe odszkodowanie przysługuje w wysokości 20% przeciętnego wynagrodzenia za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, z zastrzeżeniem art. 55 ust. 1. Powyższe jednorazowe odszkodowanie przyznaje się ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Oceny stopnia uszczerbku na zdrowiu oraz jego związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową dokonuje się po zakończeniu leczenia i rehabilitacji (art. 11 ust. 1-4). Natomiast ceny wysokości trwałego uszczerbku na zdrowiu dokonuje się na podstawie tabeli stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 18 grudnia 2002r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania. W tabeli oceny procentowej stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu wymienia się rodzaje uszkodzeń ciała i rozstroju zdrowia, które mogą powodować zaburzenia w funkcjonowaniu organizmu.

Za stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu nie może być uznany jakikolwiek doznany uszczerbek na zdrowiu, ale tylko ten, który jest objęty katalogiem uszczerbków wymienionych w tabeli oceny procentowej. Wyjątkowo, jeżeli określony uszczerbek na zdrowiu można zakwalifikować jako stały lub długotrwały, jednak jego przypadek nie został określony w tabeli oceny procentowej, wówczas jego ocena procentowa może być dokonana na podstawie pozycji najbardziej do niego zbliżonej. Można ustalić stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w procencie niższym lub wyższym od przewidywanego w danej pozycji, w zależności od różnicy występującej pomiędzy ocenianym stanem przedmiotowym a stanem przewidzianym w odpowiedniej pozycji oceny procentowej (§ 8 ust. 3 ww. rozporządzenia). Za stały uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu nierokujące poprawy. Za długotrwały uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu na okres przekraczający 6 miesięcy, mogące ulec poprawie (art. 11 ust. 2 i 3 cytowanej ustawy).

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że I. P. doznała urazu prawego kciuka, w wyniku którego powstało zaburzenie czucia oraz blizny. Tego rodzaju uszczerbek na zdrowiu wnioskodawczyni w związku z wypadkiem przy pracy w dniu 31 października 2018r. należało ocenić z uwzględnieniem pozycji 136a tabeli uszczerbkowej, na 2 % zgodnie z opiniami biegłych sądowych specjalistów z zakresu chirurgii, wydanymi w toku postępowania pierwszo i drugo instancyjnego.

W świetle zaprezentowanej argumentacji oraz mając na względzie ustalony w sprawie stan faktyczny Sąd Okręgowy, mimo słuszności zarzutów Zakładu, ostatecznie podzielił stanowisko Sądu Rejonowego, nie znajdując podstaw do zmiany lub uchylecia zaskarżonego rozstrzygnięcia. Apelacja organu rentowego, na podstawie art. 385 k.p.c., podlegała więc oddaleniu.

sędzia Agnieszka Stachurska